

mindelige, har de næppe været saa sjældne, som man paa Forhaand skulde tro. Men de var kostbare og forekom næppe dengang uden i Kirker og Borge.

Vore fromme Fædre har ikke skyet Ofre eller Bekostninger, da de til Guds og St. Stefans Ære rejste Lunde velbyggede Kirke. Det ret store Kirkehus fik de indrettet, som Middelalderen ønskede det. Det fik sit fornemme Flisegulv. Og i det i Forvejen svagt oplyste Rum faldt Lyset end mere dæmpet ind gennem de smaa farvede Ruder i de højtsiddende Vinduer. Netop derved kunde de lysende Vokskerter paa Alteret med den dunkle Helgengrav i stærkere Grad fremhæve dette som Kirkens store midtpunktsamlende Helligdom.

1) Fra Nationalmuseets Arbejdsmark 1932, 16. Fra Ribe Amt 1905, 10.

2) N. J. Hansen: Enslev Kirke. Fra Randers Amt 1938, 105 f.

3) Mackeprang: Vore Landsbykirker 57.

4) Aage Sørensen: Ommersyssels Ødekirker. Fra Randers Amt 1938, 73.

5) H. Kau: En gl. Kirkeruin. Vejle Amts Ab. 1910, 192.

6) Mackeprang: Vore Landsbykirker 48.

Byarkivar C. N. Termansen.

Mindeord ved *H. K. K.*

Købmand, Byarkivar Clemen Nielsen Termansen fødtes i Ribe den 15. November 1857 som Søn af Bogbinder F. M. Termansen. 1873 kom han i Handelslære hos Købmand Th. Bøggild i Ribe, hvor han

forblev med Undtagelse af et Aar, da han søgte Uddannelse paa Grüners Handelsakademi i København. 1892 overtog han selv Forretningen, som han drev til 1909, da han solgte den til Købmand A. Andersen.

Termansen var ikke nogen almindelig Købmand. Paa Latinskolen havde han været Elev af Kinch, og hos ham havde han vel faaet Interessen vakt for historisk Granskning. Selv om han end ikke fik nogen afsluttet videnskabelig Uddannelse, blev han dog en lærd Mand, en selvlært Mand. I Danmarks kirkelige og verdslige Historie blev han som hjemmevant, og han blev en udmærket Kender af nordisk Arkæologi og gammelt Almueliv.

Det gamle Ribe, hvor han havde Rod, hvor hans Forlæggt havde hjemme, og hvor hver Gaard og hver Krog har sin Historie, elskede han. Denne By og den historiske Forskning følte han sig knyttet til med en Styrke og Trofasthed, der søger sin Lige. Hans Myreflid tillod ham med stor Grundighed at røgte en Mængde Tillidshverv, som Byen overdrog ham. I 1894 valgtes han ind i Byraadet af Højre. Her havde han Sæde til 1900. Gennem en Række Aar var han Brandinspektør og Statens Kontrollør paa Stiftskassererkontoret og Formand for den antikvariske Samling, Hans Tavsens Hus. Men hans kæreste Hverv blev dog Posten som Byens Arkivar. Her kunde han paa en Gang tjene sin By og Historien. Et stort Materiale fik han samlet og ordnet ved sin Flid og Udholdenhed. Mange Forskere fjern og nær har han ganske uegennyttigt været til Hjælp og sendt Oplysninger.

Det store Stof, han havde afskrevet, kom sammen med Kinchs og V. Blochs Materiale til at danne Grundvolden for Fortsættelsen af »Ribe Bys Historie.« Han gjorde Arbejdet uden Tanke om Løn eller egen Ære.

Fuldt ud fortjente den gamle Ripenser og flittige Historiker den Belønning, Byraadet ydede ham, da det i 1934 udnævnte ham til Æresborger »i Erkendtlighed af hans store, uegennyttige Arbejde for sin Fødeby«.

Fra Historisk Samfunds Oprettelse til 1935 var Termansen den ene af Samfundets to Revisorer. Arbejdet udførte han med lige saa stor Omhyggelighed som sine andre Tillidshverv. Han skrev ikke mange Afhandlinger, dog findes der i »Fra Ribe Amt« to værdifulde Artikler fra hans Haand: »St. Clemens Kirke i Ribe« (1905) og »Indskrifter fra gamle Bygninger i Ribe« (1918).

Den 14. Januar 1939 døde Byarkivar Termansen. Enhver, der interesserer sig for Ribe Amts Historie, vil med Glæde og Tak bevare hans Minde.

Ved hans Jordefærd udtalte Vennen, Seminarieforsøger Haar, bl. a. følgende: »Nu er han da gaaet over i den Række af særprægede Skikkelser, som Ribes Historie har været saa rig paa, udvortes talt mindre anseelig end saa mange af vor Tids store, men ved sin Karakters Mildhed og Renhed de bedstes Ligemand. — »Æresborger« havde Byen udnævnt ham til at blive, underlig fordringsløs og beskeden forblev han altid. Han bad sit Liv igennem om Hjælp til at blive »god og retskaffen.« Vi synes, han blev det som faa.«
